

JEGYZET

A MINŐSÍTETT BESZERZÉST ALKALMAZÓK RÉSZÉRE

a minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól

© 2013.

JEGYZET
A MINŐSÍTETT BESZERZÉST ALKALMAZÓK RÉSZÉRE

a minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól

Írta:

dr. Liszkai Rita –(Belügyminisztérium) – I. FEJEZET

Lektorálta: Dr. Bodnár Bence

I. Beszerzés vagy közbeszerzés?

Ahhoz, hogy minősített beszerzés jogrendszerben való elhelyezkedését meghatározzuk szükséges tisztázni a beszerzés és a közbeszerzés fogalma közötti különbséget. A hétköznapiakban gyakran szinonimaként használjuk a két fogalmat annak ellenére, hogy a szabályozás során nem véletlen ez a szóhasználat. A beszerzési eljárások mindig kivételek a közbeszerzési törvény hatálya alól, bár az eljárás során számos hasonló elemmel rendelkeznek. Tekintettel arra, hogy a beszerzési eljárásoknak és közbeszerzési eljárásoknak – mint ahogy az a definíciókból is kitűnik – más jogszabály az alapja, tehát más jogintézmények kapcsolódnak hozzá (még akkor is, ha vannak átfedések), ezért fontos elhatárolni a két fogalmat.

Beszerzés minden olyan eljárás, amelyet nem a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: közbeszerzési törvény) alapján folytatják le. Ilyen jogszabályok például:

1. a minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól szóló 218/2011. (X.19.) Korm. rendelet tartalmazza
2. a védelem terén alapvető biztonsági érdeket érintő, kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk beszerzésére, illetőleg szolgáltatások megrendelésére vonatkozó sajátos szabályokról szóló 228/2004. (VII.30.) Korm. rendelet
3. a NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 109/2012. (VI. 1.) Korm. rendelet
4. a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének rendjéről szóló 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet

Közbeszerzés minden olyan eljárás, amelyet a közbeszerzési törvény. alapján folytatnak le.

A közbeszerzési törvény 9. §-a a törvény tárgyi hatálya alóli kivételeket sorolja fel. A közbeszerzési törvény e §-ában foglaltak minden eljárásrendben (tehát uniós illetve nemzeti eljárásrendben is) kivételt jelentenek a törvény alkalmazása alól.

A kivételek meghatározása a korábban hatályos közbeszerzési törvényben foglaltakhoz képest kismértékben változott. Egyes olyan esetek – így az in-house beszerzések köre vagy a törvény hatálya alá nem tartozó koncessziók és a központi beszerző szervezettől történő beszerzés – amelyek nem a kivételek felsorolásában szerepeltek korábban, most az egységesség érdekében a kivételi körök sorában jelennek meg.

A közbeszerzési törvény 9. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjaiban foglalt kivételi körök változása a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/81/EK

irányelvének (a

továbbiakban: védelmi irányelv) átültetéséhez kapcsolódik. A védelmi irányelv átültetése csak a kivételi körök megfogalmazása, valamint az átültetést végző rendeleti szabályozásra vonatkozó felhatalmazó rendelkezések tekintetében érinti a közbeszerzési törvényt.

A közbeszerzési törvény 9. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján meghatározott kivételi kört a minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól szóló 218/2011. (X.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: minősített beszerzési rendelet) tartalmazza.

A közbeszerzési törvény 9. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott eltérő szabályokat a védelem terén alapvető biztonsági érdeket érintő, kifejezetten katonai, rendvédelmi, rendészeti célokra szánt áruk beszerzésére, illetőleg szolgáltatások megrendelésére vonatkozó sajátos szabályokról szóló 228/2004. (VII.30.) Korm. rendelet tartalmazza.

A közbeszerzési törvény 9. § *c*)-*e*) bekezdései kivételi körként határozza meg a nemzetközi szerződésekhez, megállapodásokhoz vagy szervezetekhez kapcsolódó beszerzési eljárásokat. E felhatalmazás alapján alkották meg a NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 109/2012. (VI. 1.) Korm. rendelet. A korábban hatályos a NATO Biztonsági Beruházási Program keretében megvalósuló beszerzésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló 40/2005. (III. 10.) Korm. rendelet a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény felhatalmazásán alapult, ezért 2012-ben újra szabályozásra kerültek a NATO beszerzési szabályok, amelyek már figyelembe vették az új Közbeszerzési törvény szabályait, szellemiségét. A NATO, mint nemzetközi szervezet rendelkezik az NSIP beszerzésekre vonatkozó szabályokkal (AC-4/D/2261. számú dokumentum). A szabályok szerint, az abban foglalt beszerzési eljárástól csak kivételesen és a NATO hozzájárulásával lehet eltérni. A NATO forrásokat biztosít és felügyeletet, ellenőrzést gyakorol a beszerzések felett, még akkor is, ha azok nemzeti eljárásban folynak. A felügyelet és ellenőrzés gyakorlása a közbeszerzési törvény szerint folyó közbeszerzési eljárásoknál nem biztosítható. Az EU közbeszerzési szabályok erre lehetőséget adnak. A közbeszerzési törvény és az EU közbeszerzési szabályai nem teszik lehetővé az ajánlattevői kör területi alapon történő megkülönböztetését, szemben a NATO beszerzési eljárásokra vonatkozó szabályaival, ahol csak a NATO tagországban bejegyzett gazdálkodó szervezetek vehetnek részt ajánlattevőként az eljárásban.

Új kivételként jelenik meg két olyan esetkör, amelyek a közfeladatok ellátásának átruházásához kapcsolódnak.

A közbeszerzési törvény 9. § *j*) pontjában található szolgáltatás kifejezés használata azért indokolt, mert az Európai Unió joga nem használja a közszolgáltatás kifejezést, hanem általános érdekű szolgáltatásokat különböztet meg, amelyen belül általános gazdasági érdekű szolgáltatások és általános érdekű, nem gazdasági jellegű szolgáltatások különíthetők el.

A közbeszerzési törvény 9.§ (1) bekezdésének *k*) pontjában került rögzítésre a házon-belüli (in-house) beszerzések kivételi köre, amelyek kivételt képeznek mind az uniós, mind a nemzeti közbeszerzési szabályok alól. Ezen kivételi kört kizárólag szigorú korlátok között alkalmazhatók. Az in-house beszerzések speciális eleme, hogy az ajánlatkérő a vele szoros kapcsolatban álló, de látszólag jogilag elkülönülő vállalkozásoknak – meghatározott feltételek mellett – közvetlenül, ajánlattételi felhívás közzététele nélkül szerződéseket köthet.

II. A minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések részletes szabályai

1. A szabályozás jogi háttere:

1.1. Európai Unió háttere:

Az Európai Unió jogszabályok közül a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK Irányelv módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/81/EK Irányelve (a továbbiakban: védelmi irányelv) szabályozza a honvédelmi és minősített beszerzések tárgyát. A védelmi irányelv 72. cikke szerint a tagállamok 2011. augusztus 21-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a védelmi irányelvnek megfeleljenek, és e rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket a védelmi irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

A Bizottság 2012. augusztus 21-ig jelentést készített a tagállamok által a védelmi irányelv átültetésére meghozott intézkedésekről. A Bizottság felülvizsgálja a védelmi irányelv végrehajtását, és arról 2016. augusztus 21-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Különösen azt értékeli, hogy teljesültek-e és milyen mértékben a védelmi irányelv céljai.

1.2. Hazai jogi háttere:

A minősített beszerzéseket korábban az államtitkot vagy szolgálati titkot, illetőleg alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdeket érintő vagy különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól szóló 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet) szabályozta. A 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet a régi közbeszerzési törvénnyel volt összhangban. A 2012. január 1-jén hatályba lépett új közbeszerzési törvény tette szükségessé a minősített beszerzési eljárás szabályozásának felülvizsgálatát is, a beszerzési eljárásra vonatkozó rendelkezések összehangolását a közbeszerzési eljárásra vonatkozó rendelkezésekkel.

A közbeszerzési törvény és a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) változása szintén indokoltta tette új beszerzési rendelet megalkotását.

Annak ellenére, hogy minősített beszerzési rendelettel érintett beszerzési eljárások nem tartoznak a közbeszerzési törvény hatálya alá, a beszerzési és a közbeszerzési eljárások lefolytatásának részben hasonló szabályaira tekintettel indokoltta vált, hogy a minősített beszerzési rendelet a közbeszerzési törvénnyel azonos módon, azonos fogalmakat használva szabályozzon. Ezért a minősített beszerzési rendelet számos helyen hivatkozik a közbeszerzési törvény szabályaira, a törvényben foglalt szabályokat rendeli alkalmazni. A közbeszerzési törvény hivatkozott szabályain túlmenően csak az azoktól – a rendelet hatálya alá tartozó beszerzések sajátos jellegére tekintettel – eltérő szabályokat adja meg, ezzel elkerülve a duplikált szabályozást. A jogalkalmazás során nehézséget jelenthet, hogy a

minősített

beszerzési rendelet számos helyen merev hivatkozással utal a közbeszerzési törvény szövegére. A jogalkotás során azonban a merev hivatkozások sora nem volt elkerülhető, mivel a minősített beszerzési rendelet nem háttérjogszabálya a közbeszerzési törvény, annak ellenére, hogy a felhatalmazó rendelkezése a közbeszerzési törvényben található.

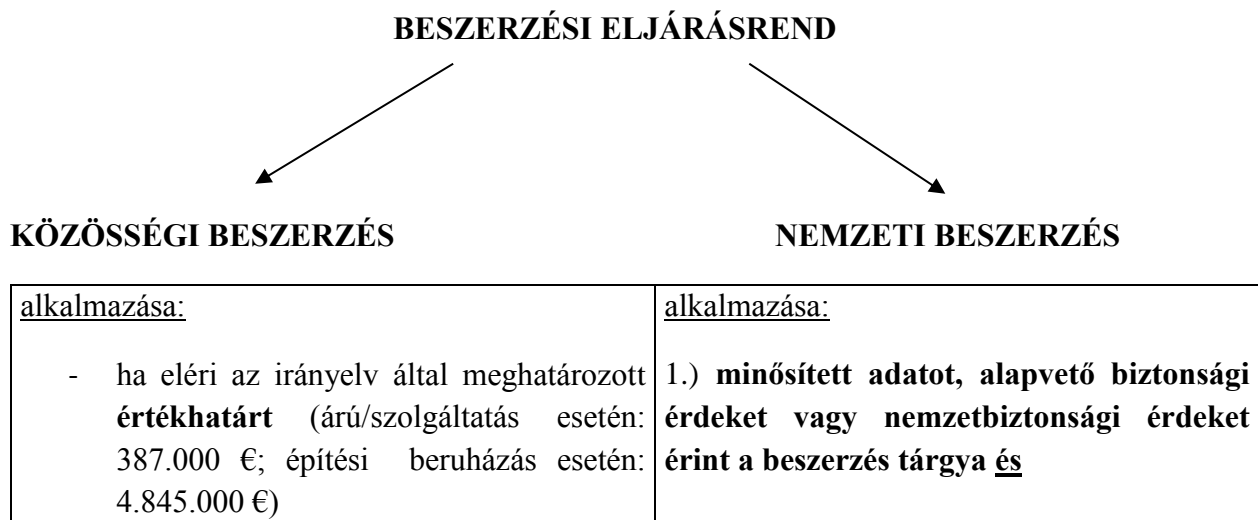
A fent leírtakból ugyanakkor az is következik, hogy a közbeszerzési törvény végrehajtási rendeleteinek hatálya nem terjed ki a minősített beszerzési eljárásokra.

A Mavtv., valamint az iparbiztonsági ellenőrzés és a telephely biztonsági tanúsítvány kiadásának részletes szabályairól szóló 92/2010. (III. 31.) Korm. rendelet, továbbá a 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet szabályozása közötti összhang nem volt biztosított. A minősített beszerzési rendelet célja volt a fenti jogszabályok közti összhang megteremtése, valamint a beszerzésekben részvételre jogosult gazdasági szereplőket tartalmazó jegyzék és a gazdasági szereplők nemzetbiztonsági minősítésére, jegyzékre kerülésére vonatkozó rendelkezések átfogó felülvizsgálata. Korábban a nemzetbiztonsági szolgálatok saját jegyzéket vezettek az előzetes minősítésnek alávetett cégekről, egymás kölcsönös tájékoztatása mellett. A jegyzék, illetve az előzetes minősítési rendszer átláthatósága és egyszerűsítése miatt a minősített beszerzési rendelet egységes jegyzéket hozott létre. Az egységes jegyzéknek köszönhetően az ajánlatkérők is komplexebb képet kapnak a jegyzéken szereplő cégekről, amely rövidíti a beszerzési eljárást.

2. A minősített beszerzési rendelet felépítése:

A minősített beszerzési rendelet struktúrája igazodik a közbeszerzési törvény felépítéséhez, amely 7 fejezetből áll. Fontos hangsúlyozni, hogy annak ellenére, hogy nagyon sok hasonló szabály található a közbeszerzési törvényben, mégsem háttérjogszabálya a minősített beszerzési rendeletnek. Ezért minden egyes olyan rendelkezés esetén, ami megegyezik a közbeszerzési törvény szabályaival, szükséges hivatkozni (akár merev akár puha hivatkozással) a közbeszerzési törvényre.

A minősített beszerzési rendelet 2 eljárásrendet határoz meg, — csakúgy mint a közbeszerzési törvény — a közösségi beszerzéseket és nemzeti beszerzéseket.

<p><u>és</u></p> <p>- beszerzés tárgya alapján érzékeny beszerzésnek minősüljön</p>	<p>Közbeszerzési törvény szerinti nemzeti értékhatárt eléri.</p> <p>2.) minősített adatot, alapvető biztonsági érdeket vagy nemzetbiztonsági érdeket érint a beszerzés tárgya és</p> <p>Közbeszerzési törvény szerinti uniós értékhatárt eléri.</p> <p>3.) Minden olyan esetben, amikor nem az érzékeny közösségi beszerzési eljárásrendet kell alkalmazni.</p> <p>Ilyen a különösen érzékeny beszerzések, a hírszerző és elhárító tevékenységgel összefüggő beszerzések, valamint amit a jogszabály nevesít.</p>
--	---

A két eljárásrend alkalmazásának szabályait, valamint az azokon belüli eljárás típusokat a minősített beszerzési rendelet 7. §-a határozza meg.

A minősített beszerzési rendelet alapján a közbeszerzési törvényhez hasonlóan a közösségi eljárásrenden belül az eljárások lehetnek:

- meghívásos eljárás,
- hirdetmény közzétételével induló eljárás,
- versenypárbeszéd,
- hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás,
- keretmegállapodás.

A nemzeti eljárásrenden belül a következő eljárástípusok léteznek:

- hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás,
- versenypárbeszéd,
- könnyített eljárás,
- keretmegállapodás.

3. Az eljárásrend kiválasztása

Az eljárásrend kiválasztásakor az eljárás tárgyát és a beszerzés becsült összegét kell figyelembe venni.

3.1 A beszerzés

tárgyának vizsgálata:

A beszerzés tárgyának megvizsgálásakor először is el kell dönteni, hogy közbeszerzési törvény vagy a minősített beszerzési rendelet hatálya alá tartozik-e, vagyis, hogy a beszerzés tárgya tartalmaz-e minősített adatot¹, vagy az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekét² érinti-e.

Az ország alapvető biztonsági érdekével kapcsolatos beszerzés fogalmát a Közbeszerzési törvény 4. § 3. pontja határozza meg, miszerint minden *olyan beszerzés, amelynek tárgya közvetlenül kapcsolódik az ország lakosságának fizikai, környezeti, egészségügyi, gazdasági, honvédelmi biztonságát befolyásolni képes építési beruházáshoz, árubeszerzéshez, valamint szolgáltatás megrendeléséhez, ideértve a védekezési készülség esetén a vízkár közvetlen elhárítása érdekében szükséges beszerzéseket is.*

Második lépésként szükséges megvizsgálni az eljárás tárgyát olyan szemszögből, hogy mely eljárásrendet kell alkalmazni.

A védelmi irányelv alapján „*A védelem és biztonság területén egyes szerződések olyannyira érzékenyek, hogy - speciális jellege ellenére - nem volna helyénvaló ezen irányelv alkalmazása. Ez vonatkozik a hírszerző szolgálatok beszerzéseire és a hírszerző tevékenység valamennyi típusával összefüggő beszerzésekre, ideértve a - tagállamok fogalom-meghatározásának megfelelően - a kémelhárítási tevékenységet is. Ez vonatkozik továbbá olyan különösen érzékeny beszerzésekre is, amelyek rendkívül magas minősítési szintet követelnek meg, mint például a határvédelemmel, a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel összefüggő, a rejtjeltevékenységre vonatkozó, vagy a rendőrség vagy más biztonsági szervek által végrehajtott leplezett tevékenységekre vagy más hasonlóan érzékeny tevékenységekre vonatkozó beszerzések.*”

A védelmi irányelv ezen szabálya alapján a minősített beszerzési rendelet 7. § (5) bekezdése a közösségi beszerzések hatálya alól kiveszi a különösen érzékeny beszerzéseket, a hírszerző és elhárító tevékenységgel összefüggő beszerzéseket, valamint azon eseteket, amelyek esetében a minősített beszerzési rendeletben megállapította, hogy a közösségi beszerzés szabályai nem alkalmazandóak.

A különösen érzékeny beszerzéseket a minősített beszerzési rendelet 2. § 17. pontja határozza meg. Különösen érzékeny beszerzésnek minősülnek a határvédelemmel kapcsolatos, a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel összefüggő, a rejtjeltevékenységre vonatkozó, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vagy rendvédelmi szervek által végzett titkos információgyűjtő, illetve titkos adatszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő beszerzések. Ezen beszerzések esetében a nemzeti eljárásrendet kell alkalmazni.

A Kormány az EUMSZ. 346. cikke alapján a tagállam biztonsági érdeke miatt mentesülhet az uniós jog alkalmazása alól. Az EUMSZ. 346. cikke (az EKSz. 296. cikke) lehetővé teszi a tagállamok számára fegyverek, lőszeres és hadi anyagok előállításával vagy kereskedelmével

¹ A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény határozza meg a minősített adat fogalmát.

² A minősített beszerzési rendelet 2. § 4. pontja határozza meg, amely visszautal a közbeszerzési törvényre.

kapcsolatos

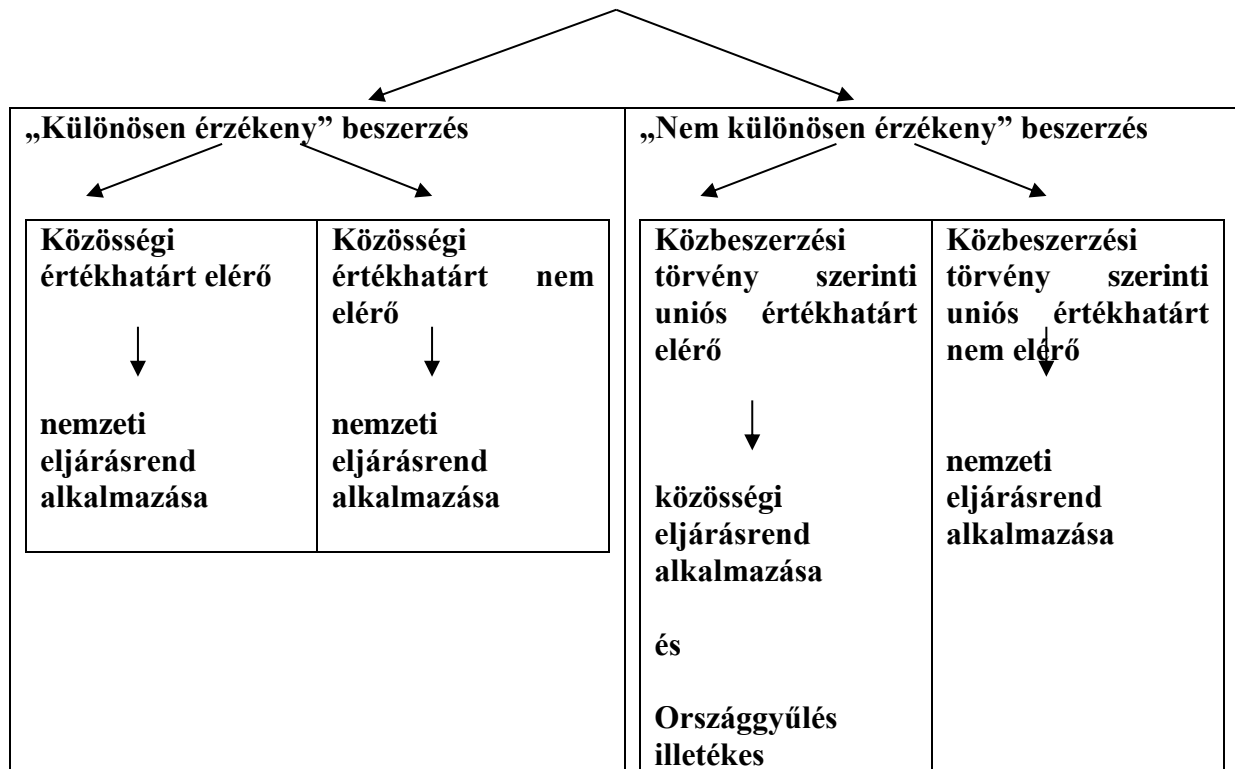
alapvető biztonsági érdekeik védelmét, amennyiben ezek az intézkedések nem befolyásolják arányosan a belső piacon belüli versenyfeltételeket a nem kifejezetten katonai célokra szánt termékek tekintetében. Ha a Bizottság vagy a tagállamok úgy vélik, hogy valamely tagállam nem megfelelően alkalmazza ezen rendelkezést, a Bizottság vizsgálatot indíthat a szóban forgó tagállammal kapcsolatban, és szükség esetén az ügyet a Bíróság elé viheti.

Fontos hangsúlyozni, hogy általánosságban megszorítóan kell értelmezni az uniós szabályoktól való eltéréseket, alkalmazása során figyelembe kell venni az arányosság elvét. Bár az EUMSZ. 346. cikke bizonyos feltételekkel mentesít a Szerződés szabályainak szigorú alkalmazása alól, az uniós jog elsőbbsége és szabályainak hathatósága korlátozza e rendelkezés igénybe vételét. A Bíróság a tagállamok mögöttes mérlegelési jogkörének korlátait az arányosság és az általános elvek betartása szempontjából vizsgálhatja.

Az EUMSZ. 347. cikke (az EK SZ. 297. cikke) megengedi a tagállamoknak, hogy a közrend fenntartását befolyásoló súlyos belső zavarok, háború vagy háborús fenyegetést jelentő súlyos nemzetközi feszültség esetén intézkedéseket hozzanak. E cikk értelmében a tagállamoknak konzultálniuk kell egymással annak érdekében, hogy közösen megtegyék a szükséges lépéseket annak megakadályozására, hogy a közös piac működését hátrányosan befolyásolják az ilyen intézkedések. Az EUMSZ. 346. cikkét illetően a meghozott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk az arányosság elvét. Az EUMSZ. 348. cikke hatáskört ad a Bizottságnak a beavatkozásra, ha a 346. vagy a 347. cikk alkalmazása torzítja a versenyfeltételeket.

BESZERZÉSI ELJÁRÁSREND KIVÁLASZTÁSA

BESZERZÉS TÁRGYÁNAK MEGHATÁROZÁSA

	bizottságának engedélye szükséges
--	--

3.2. A beszerzés értékének vizsgálata:

A minősített beszerzési rendelet 7. § (4) bekezdése meghatározza – az értékhatár alapján –, hogy mely esetekben kell a közösségi beszerzési eljárás szabályait alkalmazni, egyéb esetekben pedig a nemzeti beszerzési eljárás szabályai szerint lehet eljárni. A beszerzés értékét a közbeszerzési törvényben meghatározott becsült érték kiszámítási szabályok alapján kell megállapítani.

A védelmi irányelvben meghatározott értékhatárookra vonatkozóan jelent meg az Európai Bizottságnak a 2004/17/EK, a 2004/18/EK és a 2009/81 EK európai parlamenti és tanácsi Irányelv értékhatárainak megfelelő értékekről szóló 2009/C 292/01 számú közleménye, mely alapján az Irányelvben szereplő értékhatárok az alábbi forintban kifejezett értékkel szerepelnek a rendeletben:

80.000 EUR Forintban kifejezett értéke 21.031.200.- forint,

387.000 EUR Forintban kifejezett értéke 101.738.430.- forint,

4.845.000 EUR Forintban kifejezett értéke 1.273.702.050.- forint.

Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési és beszerzési értékhatárokat az Európai Unió 2 évente felülvizsgálja, így minősített beszerzési rendeletnek ezt mindig követnie kell majd. Ennek ellenére a jogalkotó úgy gondolta, hogy szükséges számszerűen is megjeleníteni a minősített beszerzési rendeletben az értékhatárokat, így a jogalkalmazó számára egyértelművé tenni a különbséget a közbeszerzési törvény szerinti uniós értékhatár és a beszerzési eljárások során alkalmazandó közösségi értékhatár között.

KÖZÖSSÉGI ELJÁRÁS REND ALKALMAZÁSA

BESZERZÉS TÁRGYA	ÉRTÉKHATÁR	ORSZÁGGYŰLÉS BIZOTTSÁG ENGEDÉLYE
minősített adatot tartalmaznak, alapvető biztonsági, vagy nemzetbiztonsági érdeket érintenek, vagy különleges biztonsági intézkedést igényel (a továbbiakban beszerzési tárgy) ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	101.738.430 Ft-ot elérő vagy meghaladó	kell az OGY engedélye
beszerzési tárgy ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁS	1.273.702.050 Ft-ot elérő vagy meghaladó	kell az OGY engedélye

--	--	--

NEMZETI ELJÁRÁS REND ALKALMAZÁSA

BESZERZÉS TÁRGYA	ÉRTÉKHATÁR	ORSZÁGGYŰLÉS BIZOTTSÁG ENGEDÉLYE
minősített adatot tartalmaznak, alapvető biztonsági, vagy nemzetbiztonsági érdeket érintenek, vagy különleges biztonsági intézkedést igényel (a továbbiakban beszerzési tárgy) ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	8.000.000 - 101.738.430 Ft	amennyiben 32.861.250 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY engedély
beszerzési tárgy ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁS	8.000.000 -1.273.702.050 Ft	nem kell az OGY engedélye
különösen érzékeny beszerzés ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	8.000.000 Ft-ot elérő vagy meghaladó	amennyiben 32.861.250 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY engedélye
különösen érzékeny beszerzés ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁS	15.000.000 Ft-ot elérő vagy meghaladó	amennyiben 1.273.702.050 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY engedélye

4. Az eljárás szereplői:

Az ajánlatkérők és ajánlattevők köre ugyanaz a minősített beszerzési rendeletben, mint a közbeszerzési eljárásokban.

„6. § (1) E törvény alkalmazásában ajánlatkérők:

a) a minisztérium, a Miniszterelnökség, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet;

b) az állam, a helyi önkormányzat és minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a helyi önkormányzat által a helyben központosított közbeszerzés keretében, valamint több helyi önkormányzat, illetve a közös hivatalhoz tartozó települések központosított közbeszerzési rendszere keretében ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács;

c) az a jogképes szervezet, amelyet közérdekű, de nem ipari vagy kereskedelmi jellegű tevékenység folytatása céljából hoznak létre, vagy amely ilyen tevékenységet lát el, ha az a)-d) pontokban meghatározott egy vagy több szervezet, az Országgyűlés vagy a Kormány külön-külön vagy együttesen, közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes feleltte gyakorolni vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza;

d) a 9. § (1) bekezdés k) pontja szerinti gazdálkodó szervezet;

e) az a)-d) pontok hatálya alá nem tartozó gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pontja], amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott közszolgáltatói tevékenységek valamelyikét folytatja, vagy ilyen tevékenység folytatása céljából hozták létre, és amely felett az a)-d)

pontokban

meghatározott egy vagy több szervezet közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

f) az a)-e) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott egy vagy több közszolgáltatói tevékenységét különleges vagy kizárólagos jog alapján folytatja, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

g) a támogatásból megvalósuló beszerzés vonatkozásában az a)-f) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet - az uniós értékhatárt el nem érő beszerzés esetén az egyéni vállalkozó kivételével -, amelynek szolgáltatás-megrendelését, árubeszerzését vagy építési beruházását az a)-d) pontok hatálya alá tartozó egy vagy több szervezet az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzés esetében többségi részben, a nemzeti értékhatárt elérő, de az uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzés esetében hetvenöt százalékot meghaladó részben közvetlenül támogatja;

h) az adott beszerzés megvalósításakor az az a)-g) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely önként vagy szerződésben vállalt erre vonatkozó kötelezettség vagy külön jogszabály kötelezése alapján folytat le közbeszerzési eljárást.”

A minősített beszerzési rendelet az ajánlatkérőkre vonatkozó általános szabályoknál a közbeszerzési törvény rendelkezéseitől csak annyiban tér el, amennyiben az a rendelet hatálya alá tartozó beszerzések sajátos tárgyából adódóan indokolt. Így a minősített beszerzési rendelet 8. §-a tartalmazza az adatszolgáltatási kötelezettség korlátozását, a törvényen alapuló adatszolgáltatási kötelezettség eseteit kivéve, valamint a beszerzési eljárás során keletkezett dokumentumoknak a minősített adatok minősítési idejéhez igazított megőrzési idejére vonatkozó szabályt.

A beszerzési eljárás résztvevőire vonatkozó összeférhetetlenség szabályok alapvetően a közbeszerzési törvény szabályozását veszi alapul, tulajdonképpen a közbeszerzési törvény szabályait értelmezve. A minősített beszerzési rendelet összeférhetetlenségi szabályai tartalmazzák a közbeszerzési törvény szabályaitól eltérő rendelkezéseket, ilyen kivétel az az eset, ha az a gazdasági szereplő, aki miatt az összeférhetetlenség fennáll, távolmaradási nyilatkozatot tesz, amelyben vállalja, hogy sem ajánlattevőként, sem alvállalkozóként nem vesz részt a beszerzési eljárásban, a távolmaradásával lényegében kiküszöbölve azt az okot, amelyen az összeférhetetlenség alapul.

A gazdasági szereplőkre vonatkozó rendelkezések esetén szintén a Közbeszerzési törvényben foglalt szabályozás az irányadó. A védelmi irányelv rendelkezéseire tekintettel a közbeszerzési törvény rendelkezését kiegészíti a minősített beszerzési rendelet azon szabályozással, hogy az ajánlatkérő megkövetelheti a szerződés teljesítéséért felelős alkalmazottak megjelölését.

A minősített beszerzési rendelet ajánlattevőkre vonatkozó szabályai közül legfontosabb a jegyzékre való kerülés szabálya. (lásd: 2. melléklet) A jegyzékre kerülés az egyik legfontosabb szabály, mivel amíg az adott gazdasági szereplő nem szerepel a jegyzéken, úgy nem lehet ajánlattevő a minősített beszerzési eljárásban.

A meghívásra

alkalmas gazdasági szereplők jegyzékének, a jegyzékre kerülés módjának, valamint a jegyzéken maradáshoz szükséges kötelezettségek szabályait a minősített beszerzési rendelet 11-16. §-a tartalmazza.

A minősített beszerzési rendelet egyik nagy újítása volt, hogy a jogbiztonság érdekében egységes jegyzéket vezet be, amelyet az Alkotmányvédelmi Hivatal vezet. A korábbi szabályozás alapján, minden ajánlatkérőnek minősülő szerv saját maga vezette az ajánlattevőkről készült jegyzékét. Az ajánlatkérők a listán szereplők nevét elvileg átadták egymásnak, azonban sem a minősítésnek, sem a listák cserlésének rendje nem volt szabályozva.

Tekintettel arra, hogy a minősített beszerzési eljárást kizárólag olyan beszerzési tárgyak esetében lehet lefolytatni, ahol vagy minősített adat merül fel, vagy az ország alapvető biztonsági érdekét érinti, ezért fontos, hogy ajánlattevőként vagy alvállalkozóként csak olyan vegyen részt az eljárásban, akit nemzetbiztonsági szerv átvilágított.

A gazdasági szereplő fő tevékenységétől függően a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat vagy az Alkotmányvédelmi Hivatal végzi el a cégellenőrzést és a személyellenőrzést. A minősített beszerzési rendelet által meghatározott személyellenőrzés nem egyezik meg a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben használat fogalommal.

A jegyzékre a telephely biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező gazdasági szereplők automatikusan kerülnek fel, tekintettel arra, hogy a Mavtv. rendelkezései szerint a „Bizalmas!” vagy magasabb szintű minősített szerződésekben csak telephely biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező szervezetek vehetnek részt, ezzel összhangban a rendelet előírja, hogy a „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű adatokat tartalmazó szerződések esetén kötelező az ajánlattevőnek telephely biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznie. A „Korlátozott terjesztésű!” minősítési szintű adatokat tartalmazó szerződések esetében pedig az ajánlattevőnek meg kell felelnie a Mavtv. vonatkozó előírásainak.

A telephely biztonsági tanúsítvánnyal nem rendelkező gazdasági szereplők bármikor kezdeményezhetik a jegyzékre történő felvételüket. Kérelmük alapján az előzetes minősítés keretében a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat vagy az Alkotmányvédelmi Hivatal elvégzi a szükséges ellenőrzéseket annak megállapítása érdekében, hogy az érintett gazdasági szereplő beszerzési eljárásokban történő részvétele jelent-e nemzetbiztonsági kockázatot. Ha ilyen kockázat nem merült fel, akkor a gazdasági szereplő jegyzékre kerül, és ajánlattevőként részt vehet a minősített beszerzési eljárásban.

Ezen túlmenően az ajánlatkérők is kezdeményezhetik egyes gazdasági szereplők jegyzékre vételét, ha a konkrét beszerzés során ennek szükségét látják. A kezdeményezés alapján a beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés keretében a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat vagy az Alkotmányvédelmi Hivatal elvégzi a szükséges ellenőrzéseket annak megállapítása érdekében, hogy az érintett gazdasági szereplő beszerzési eljárásokban történő részvétele jelent-e nemzetbiztonsági kockázatot, és ha ilyen kockázat nem merült fel, akkor a gazdasági szereplő jegyzékre kerül.

A jegyzékre kerülés során a gazdasági szereplő cég- és személyellenőrzésen esik át, tehát vizsgálják a cég gazdasági/pénzügyi helyzetét, valamint a cégvezetőket. A jegyzékre vételt a

minősített

beszerzési rendelet 2-5. mellékletében található kérdőív, illetve nyilatkozatok kitöltésével lehet kezdeményezni.

A minősített beszerzési rendelet meghatározza, hogy a jegyzékre vételi eljárást mennyi időn belül végzik el, attól függően, hogy a személyellenőrzés során milyen típusú nemzetbiztonsági eljárást kell lefolytatni. Az ellenőrzések egyszer 30 nappal meghosszabbítható.

A nemzetbiztonsági szolgálatok speciális érdekeinek érvényesülése érdekében saját beszerzéseik keretében a nemzetbiztonsági szolgálatok kiegészítő ellenőrzéseket végezhetnek. Fontos hangsúlyozni, hogy ez csak egy lehetőség nem kötelező szabály! A kiegészítő ellenőrzést a szolgálatok az ajánlattételi felhívással induló eljárásokban az ajánlattételi felhívás megküldését megelőzően végzik el, így a kiegészítő ellenőrzés során a meg nem felelő gazdasági szereplőknek ajánlattételi felhívás elküldésére sem kerül sor. Azokban az esetekben, amikor az eljárás részvételi felhívással indul, a részvételi felhívást a gazdasági szereplők hirdetmény útján ismerik meg és a hirdetményben szereplő adatok alapján nyújthatnak be részvételi jelentkezést, így a gazdasági szereplők előzetesen nem, csak a részvételi jelentkezés benyújtását követően ellenőrizhetőek. Ennek megfelelően biztosítani kell, hogy azok a jegyzéken szereplő gazdasági szereplők, akik a kiegészítő ellenőrzés alapján valamilyen kockázatot jelentenek, a továbbiakban ne vegyenek részt az eljárásban és ez csak az eljárásból való kizárásuk útján lehetséges.

A kiegészítő ellenőrzés nemzetbiztonsági kockázat megállapítása esetén a gazdasági szereplő jegyzéken való szereplése felülvizsgálatának kezdeményezésével járhat.

A jegyzékre felkerült gazdasági szereplő a felkerüléstől számított 12 hónap elteltével kezdeményezheti a felülvizsgálatát, ezzel biztosítva a jegyzéken való maradását. Ez a szabály egyben azt is jelenti, hogy az Alkotmányvédelmi Hivatal, vagy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat kizárólag ebben az esetben végezheti el a jegyzékre kerülési vizsgálatot. Téves az a joggyakorlat, hogy a minősített beszerzési eljárás megkezdésekor mindig le kell ellenőrizni a pályázni kívánó gazdasági szereplőt. Az új szabályozás lényege az, hogy felszámolja a korábbi gyakorlatot, miszerint minden egyes beszerzési eljárás megindításakor szükséges volt a cégeket leellenőrizni, ezzel elnyújtva az eljárást.

A jegyzék nyilvános, abból az Alkotmányvédelmi Hivatal adatot szolgáltat, így az ajánlatkérő az beszerzési eljárást megelőzően be tud kérdezni a jegyzékbe, ezáltal már előzetesen fel lehet mérni, hogy mely cégek vehetnek rész az eljárásban, illetve, hogy szükséges-e a beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés kezdeményezése.

5. Minősített adatok védelme

A minősített beszerzési eljárások jelentős részében előfordul, hogy az eljárás során minősített adatot is kell kezelni, sok esetben a minősített adat előfordulása miatt kell a minősített beszerzési eljárást lefolytatni, mivel ha a már csak egy minősített adat megjelenik az eljárásban, akkor már minősített beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A minősített beszerzési rendelet nem határoz meg saját szabályokat a minősített adatok védelmére, mivel az már más jogszabályokban (Mavt. TBT. rendelt stb.) megtalálható.

A minősített

beszerzési rendelet e tekintetben mind az ajánlattevőnek mind az ajánlatkérőnek meghatároz kötelezettséget. Az ajánlatkérő köteles a részvételi felhívásban és az ajánlattételi felhívásban szerepeltetni, hogy a beszerzési eljárás milyen minősítési szintű adatokat érint.

Ajánlattevők tekintetében a minősített beszerzési rendelet pedig meghatározza, hogy a „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítési szintű adatot érintő beszerzési eljárásban kizárólag az a gazdasági szereplő vehet részt, illetve az ajánlatkérő kizárólag annak a gazdasági szereplőnek küldhet részvételi felhívást vagy ajánlattételi felhívást, aki érvényes és megfelelő szintű TBT-vel rendelkezik.

6. Közösségi beszerzések

A közösségi beszerzési eljárásrend a korábbi szabályozástól jelentősen eltérő, a jogalkalmazók számára idegen lehet. A védelmi irányelv átültetése indokolta a közösségi eljárásrend bevezetését a minősített beszerzési eljárásokban. A közbeszerzési eljárásból már ismert elemek jelennek meg a közösségi eljárásrendben, ilyen az előzetes összesített tájékoztató, illetve a hirdetmény közzététele.

A közösségi eljárásrend tartalmaz szabályokat a kizáró okok, valamint az alkalmasság tekintetében. Ezen szabályok minimális eltéréssel megegyeznek a Közbeszerzési törvény szabályaival, azonban a kizáró okok igazolására a Korm. rendelet nem tartalmaz szabályokat. A minősített beszerzésekre nem alkalmazandó a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 310/2011. Korm. rendelet, mivel a hatálya nem terjed ki a minősített beszerzési eljárásokra. A Korm. rendelet az ajánlatkérőre bízta, hogy milyen módon követeli meg az alkalmassági és kizáró okok igazolását.

7. Nemzeti eljárásrend:

A nemzeti eljárásrend megőrizte a 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet szabályait, eljárástípusait. A nemzeti eljárásrend alapján lefolytatott minősített beszerzési eljárások során a minősített beszerzési rendelet általános jelleggel alkalmazni rendel számos, a közösségi eljárásrendben alkalmazandó szabályt.

7.1. Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás

A nemzeti beszerzési eljárások keretében az általános eljárástípus a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás. Ezt minden esetben lehetősége van alkalmazni az ajánlatkérőnek, ellentétben a közösségi eljárásrendtől, ahol csak a közbeszerzési törvény 94. § (2) bekezdésében felsorolt esetekben volt lehetőség ezen eljárástípus választására.

7.2. Versenypárbeszéd

A versenypárbeszéd nemzeti eljárásban történő szabályozására – néhány konkretizáló rendelkezés kivételével – a közösségi beszerzési eljárás során a versenypárbeszédre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

7.3. Könnyített

eljárás

A könnyített eljárás alkalmazása a rendeletben megfogalmazott két esetkörben lehetséges. Az ajánlattételi határidők minimumára vonatkozó szabályok nem érvényesülnek, a határidőket az ajánlatkérő határozza meg a beszerzési eljárás tárgyától függően.

7.4. Keretmegállapodás

A keretmegállapodás nemzeti beszerzési eljárás keretében történő alkalmazására részletes szabályokat ad a rendelet, a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárás esetén azonban – a közösségi beszerzésektől eltérően – csak a meghívásos eljárás alkalmazását engedi meg. Az egységes szabályozás érdekében keretmegállapodás nemzeti beszerzési eljárás keretében is csak 4 évre köthető meg.

A rendelet lehetőséget biztosít arra is, hogy azokban az esetekben, amikor a beszerzés tárgyára egyidejűleg több ajánlatkérőnek kellene beszerzési eljárás lefolytatnia, a Kormány döntése alapján ezen beszerzésekre egységesen kerüljön lefolytatásra. Ilyenkor a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárás és az eljárás lefolytatására egy ajánlatkérőt jelöl ki a kormány, továbbá meghatározza, mely további szervezeteknek kell csatlakozni az eljáráshoz és kiknek teszi lehetővé a csatlakozást. Az ily módon megkötött keretmegállapodás alapján később valamennyi szervezet, aki csatlakozott az eljáráshoz, egyedi beszerzési szerződést köthet.

8. A szerződés megkötése, tartalma érvénytelensége:

A szerződés megkötésére, tartalmára és az érvénytelenségre alapvetően a Közbeszerzési törvény -ben foglalt szabályozás az irányadó. Ez annyiban egészül ki, hogy a szerződésben meg lehet határozni – tekintettel arra, hogy a beszerzési tárgyak azt indokolják – a minősített adatok biztonságára vagy az ellátás rendjének biztonságára vonatkozó feltételeket, a szerződési biztosítékot, valamint az elszámolási és kárrendezési eljárást.

A Korm. rendelet nem rendeli alkalmazni a Közbeszerzési törvény felhatalmazása alapján az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 306/2011. (XII.23.) Korm.rendelet szabályait.

A szerződés semmisségének eseteit is kiegészíti a Korm.rendelet azzal, hogy nem semmis a szerződés, ha a semmisség jogkövetkezményeinek alkalmazása az állam biztonsági érdeke szempontjából alapvető fontosságú, szélesebb körű védelmi vagy biztonsági programot veszélyeztetné. Ennek a szabálynak az indoka, hogy az EUMSZ. 346. cikke mindenfelé helyezi az állam alapvető biztonsági érdekét. Egyedüli szankcióként azt rendeli alkalmazni a Korm. rendelet, hogy ilyen esetben lerövidül a szerződés ideje.

9. Jogorvoslat:

A Korm. rendelet szabályozása a jogorvoslat tekintetében elkülönül attól függően, hogy közösségi vagy nemzeti eljárásrendben történt az eljárás lefolytatása.

9.1. Nemzeti

eljárásrend jogorvoslata:

A 143/2004. (IV. 29.) Korm. rendelethez hasonlóan a nemzeti eljárásrendben lefolytatott eljárásokban kizárólag egyetlen szabály vonatkozik, miszerint a feleknek a vitás kérdésre megegyezésre kell törekedniük.

Természetesen amennyiben az eljárásból fakadóan más természetű jogsértés keletkezik, úgy a más jogszabály alapján biztosított jogorvoslatot kell igénybe venni. (Ilyen lehet például egy kártérítési per.)

9.2. Közösségi eljárásrend jogorvoslata:

A közösségi eljárásrendben szükséges volt a jogorvoslati eljárás kialakítása a védelmi irányelv szabályainak megfelelően, ezért a minősített, valamint a védelmi beszerzések jogorvoslata tekintetében módosítani kellett a közbeszerzési törvényt.

A védelmi irányelvi rendelkezéseknek, egyben a hatályos magyar jogszabályoknak megfelelő, hatékony jogorvoslati rendszer kialakítása vált szükségessé, valamely az ajánlatkérőtől független jogorvoslati szerv eljárásával.

A minősített beszerzéseket korábban szabályozó jogorvoslati rendszer értelmében az ajánlatkérő beszerzési eljárás során hozott döntései ellen az ajánlatkérőhöz lehetett volna jogorvoslati kérelemmel fordulni, majd az ajánlatkérőnek a jogorvoslat tárgyában hozott döntése ellen bírói jogorvoslatra lett volna lehetőség. E korábbi megoldás a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetének rendelkezéseit kívánta alkalmazni, amely nem felelt meg az akkor hatályos jogszabályoknak, tekintettel arra, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 8. §-a szerint³ a bírósági útra tartozó ügyeket törvény állapítja meg, így sem a bírói út előírása, sem a Pp. törvényi szintű szabályrendszerétől eltérő szabályozás nem oldható meg kormányrendeleti szinten. Ellenérvként fogalmazódott meg továbbá, hogy a beszerzési eljárásban ajánlatkérő nem kizárólag közigazgatási hatósági jogkörrel felruházott szerv lehet, így nem írható elő általánosságban, hogy az ajánlatkérő közigazgatási hatósági jogkörében döntsön a jogorvoslat tárgyában, ami ellen a Pp. közigazgatási pereket szabályozó XX. fejezete szerinti bírósági felülvizsgálat lehetősége lenne biztosítható. E megoldás – az ajánlatkérőhöz benyújtott jogorvoslat ajánlatkérő általi elbírálásának közigazgatási hatósági ügyként való szabályozása – azért sem fogadható el, mert a beszerzési eljárás nem közigazgatási eljárás, az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők egyenrangú felek, a vitájuk a szerződés megkötését megelőző beszerzési eljárással kapcsolatos jogvita magánjogi jellegű.

A védelmi irányelv 56. cikk (9) bekezdése⁴ rögzíti, hogy ha a jogorvoslati eljárások lefolytatásáért felelős szervek jellegüket tekintve nem bírói testületek, biztosítani kell, hogy a

³ A jelenleg hatályos a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénynek sem felelt volna meg.

⁴ Irányelv 56. cikk (9) bekezdése „Amennyiben a jogorvoslati eljárások lefolytatásáért felelős szervek jellegüket tekintve nem bírói testületek, határozataikat minden esetben írásban kell indokolniuk. Továbbá erre az esetre rendelkezéseket kell hozni olyan eljárások biztosítására, amelyek révén a jogorvoslati szerv által hozott valamennyi, állítólagosan jogellenes intézkedést vagy az azokra átruházott hatáskörök gyakorlása során elkövetett bármilyen állítólagos hibát bírósági felülvizsgálat vagy egy olyan más szerv által nyújtott jogorvoslat

jogorvoslati szerv

által hozott valamennyi intézkedést, hibát bírósági felülvizsgálat vagy egy olyan más szerv által nyújtott jogorvoslat tárgyává lehessen tenni, amely előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezhet és mind az ajánlatkérőtől, mind a jogorvoslati szervtől független. A védelmi irányelv az elbíráló szerv tagjaira, kinevezésükre nézve további követelményeket határoz meg, miszerint kinevezésük, hivatali idejük megszűnése a kinevezésért felelős hatóság, a hivatali idő és visszahívhatóság tekintetében ugyanolyan feltételek mellett történik, mint a bírák esetében. Az elnöknek ugyanolyan jogi és szakmai képesítéssel kell rendelkeznie, mint a bírói testület tagjainak.

A védelmi irányelv és a hazai jogszabályok alapján jogorvoslati fórumként a Közbeszerzési Döntőbizottság kijelölése lehetséges. A jogalkotás során az előterjesztő álláspontja az volt, hogy nincs lehetőség a feladat ellátását új szerv létrehozása útján megoldani, annak létrehozásával járó költségigény miatt. Ez alapján a jogorvoslatot ellátó szerv kiválasztásakor szóba jött, számba kellett venni a már létező szervezeteket, szervezeteket. A feladatkör a Belügyminisztérium alárendeltségébe tartozó szervezethez sem telepíthető, tekintettel arra, hogy a legnagyobb beszerzések megrendelői éppen ezek a szervezetek, így a jogorvoslati eljárás függetlensége nem lenne biztosított.

A fentiek alapján a jogorvoslati rendszerrel szemben támasztott irányelvi követelményeknek a Közbeszerzési Döntőbizottság megfelel, amely szervezet döntése ellen bírói felülvizsgálat lehetősége is biztosítható. Tekintettel arra, hogy a bírói út csak törvényi szintű szabályozással biztosítható, valamint hogy a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz hatáskört telepíteni szintén csak törvényben lehetséges ezért volt szükséges közbeszerzési törvény módosítása. A törvény hatályának kiterjesztésével a tárgybeli beszerzések jogorvoslata tekintetében, a Közbeszerzési Döntőbizottság feladatkörének módosítása, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására vonatkozó eltérő szabályok tekintetében. A beszerzési eljárás sajátosságaiból adódóan szükséges speciális szabályok pedig a közbeszerzési törvénybe beépíthetők.

A közbeszerzési törvényben található speciális szabályok:

- a) A minősített beszerzési eljárások szükségszerűen tartalmaznak minősített adatokat, vagy az állam alapvető biztonságát érintő kérdéseket, így ezért indokolt, hogy a jogorvoslati eljárás során kizárólag olyan személyek járjanak el, akik a megfelelő szintű nemzetbiztonsági ellenőrzéssel rendelkeznek. A megfelelő szint alatt azt kell érteni, hogy ha például szigorúan titkos adatok található a beszerzési eljárás során keletkezett dokumentumokban, akkor „C” típusú nemzetbiztonsági ellenőrzéssel kell rendelkezni.

tárgyává lehet tenni, amely az EK- Szerződés 234. cikke értelmében bíróság, és mind az ajánlatkérő szervtől/ajánlatkérőtől, mind pedig a jogorvoslati szervtől független.

Az ilyen független szervek tagjainak kinevezése és hivatali idejük megszűnése a kinevezésért felelős hatóság, a hivatali idő és a visszahívhatóság tekintetében ugyanolyan feltételek mellett történik, mint a bírák esetében. Legalább e független szerv elnökének ugyanolyan jogi és szakmai képesítéssel kell rendelkeznie, mint a bírói testület tagjainak. A független testület határozatai az egyes tagállamok által meghatározott módon kötelező érvényűek.”

b) A védelmi

irányelv előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azon személyeknek, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése és akiknek az állítólagos jogsértés kárt okozott jogorvoslati eljárást vehessen igénybe. Ez alapján a minősített beszerzési eljáráshoz kapcsolódó jogorvoslati rendszernek kizárólag azt kell biztosítania, hogy kérelem alapján jogorvoslati eljárást lehessen kezdeményezni.

- c) A minősített beszerzési eljárások speciális tárgyára való tekintettel, valamint nemzetbiztonsági szempontból indokolt, hogy csak ugyanazon beszerzési eljárásban előterjesztett jogorvoslati kérelmek alapján indult ügyek esetében legyen lehetőség egyesítésre.
- d) A minősített beszerzési eljárásokkal kapcsolatos bármilyen információ honlapon történő közzététele nemzetbiztonsági kockázati tényezőt hordoz magában, így annak kizárása indokolt.
- e) A Közbeszerzési Döntőbizottság hatásköre nem terjedhet ki az Országgyűlés illetékes bizottságának döntésének felülvizsgálatára.
- f) A minősített adatok védelme, valamint a nemzetbiztonsági kockázat miatt minden esetben indokolt zárt tárgyalást tartani.
- g) Az ajánlatkérőnek biztosítani kell azon jogát, hogy kérelmezze bizonyos személyek iratbetekintési jogának korlátozását nemzetbiztonsági érdek miatt. A Közbeszerzési törvény korábban kizárólag a minősített adatok tekintetében rendelkezett az iratbetekintési jog korlátozásáról, ezért indokolt a rendelkezés bővítése.
- h) A minősített beszerzési eljárások során nemzetbiztonsági érdeket érintő, illetve minősített adatot tartalmazó információk merülnek fel, mely indokoltá teszi a döntések közzétételének és nyilvánosságra hozatalának kizárását.

1. melléklet

BESZERZÉS TÁRGYA	BESZERZÉS ÉRTÉKHATÁRA	ORSZÁGGYŰLÉS BIZOTTSÁG ENGEDÉLYE	KÖZÖSSÉGI ELJÁRÁSREND	NEMZETI ELJÁRÁSREND
minősített adatot tartalmaznak, alapvető biztonsági, vagy nemzetbiztonsági érdeket érintenek, vagy különleges biztonsági intézkedést igényel (a továbbiakban beszerzési tárgy) ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	0- 8.000.000 Ft	nem kell (három ajánlat bekérése)	nem alkalmazandó	nem alkalmazandó
beszerzési tárgy ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	8.000.000 – 101.738.430 Ft	amennyiben 32.861.250 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY engedély	nem alkalmazandó	alkalmazandó
beszerzési tárgy ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	101.738.430 Ft-ot elérő vagy meghaladó	kell az OGY engedélye	alkalmazandó	nem alkalmazandó
beszerzési tárgy ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁS	8.000.000 - 1.273.702.050 Ft	nem kell az OGY engedélye	nem alkalmazandó	alkalmazandó
beszerzési tárgy ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁS	1.273.702.050 Ft-ot elérő vagy meghaladó	kell az OGY engedélye	alkalmazandó	nem alkalmazandó
különösen érzékeny beszerzés ÁRU/ SZOLGÁLTATÁS	8.000.000 Ft-ot elérő vagy meghaladó	amennyiben 32.861.250 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY engedélye	nem alkalmazandó	alkalmazandó
különösen érzékeny beszerzés ÉPÍTÉSI	15.000.000 Ft-ot elérő vagy meghaladó	amennyiben 1.273.702.050 Ft elérő vagy meghaladónál kell az OGY	nem alkalmazandó	alkalmazandó

BERUHÁZÁS		engedélye		
-----------	--	-----------	--	--

JEGYZÉKBE FELVETT GAZDASÁGI SZEREPLŐ

TBT-vel rendelkező	Előzetes minősítést kérő	Ajánlatkérő által kezdeményezett
Az iparbiztonsági ellenőrzés és a telephely biztonsági tanúsítvány kiadásának részletes szabályairól szóló 92/2010. (III.31.) Korm. rendelet alapján	Bármely gazdasági szereplő kezdeményezheti az előzetes minősítés alapján a jegyzékbe történő felvételét.	Az egyes beszerzési eljáráshoz kötődő előzetes minősítés során az ajánlatkérő kezdeményezheti a gazdasági szereplő jegyzékbe való felvételét.
Menete:		
a kormányrendeletben meghatározottak szerint	1. gazdasági szereplő a kitölti és megküldi az AH részére az előzetes minősítéshez szükséges dokumentumokat	1. Ajánlatkérő az adott gazdasági szereplőre vonatkozóan kitöltve megküldi az AH részére az előzetes minősítéshez szükséges dokumentumokat
	2. AH hiánypótlásra szólítja fel, amennyiben szükséges	2. AH hiánypótlásra szólítja fel, amennyiben szükséges
	3. AH az Nbtv. alapján felkéri a nemzetbiztonsági szolgálatot a vizsgálat elvégzésére	3. AH az Nbtv. alapján felkéri a nemzetbiztonsági szolgálatot a vizsgálat elvégzésére
	4. nemzetbiztonsági szolgálat elvégzi a gazdasági és a megfelelő szintű személyi ellenőrzést	4. nemzetbiztonsági szolgálat elvégzi a gazdasági és a megfelelő szintű személyi ellenőrzést
	5. nemzetbiztonsági szolgálat elkészíti és megküldi a nemzetbiztonsági szakvéleményt az AH részére	5. nemzetbiztonsági szolgálat elkészíti és megküldi a nemzetbiztonsági szakvéleményt az AH részére
	6. AH döntést hoz a jegyzékbe való felvételtől, mely ellen nincs jogorvoslati lehetőség	6. AH továbbítja ajánlatkérőnek a nemzetbiztonsági szakvéleményt
	7. értesíti a döntésről a gazdasági szereplőt	7. ajánlatkérő a gazdasági szereplő egyetértésével kezdeményezi a jegyzékbe való felvételt
		8. AH döntést hoz a jegyzékbe való felvételtől, mely ellen nincs jogorvoslati lehetőség
		9. értesíti a döntésről a gazdasági szereplőt

Céggellenőrzési kérdőív

A jegyzékre jelentkezőnek a kérdőívben megfogalmazott kérdésekre - az eredetivel azonos sorrendben, a kérdések sorszáma való hivatkozással - kell választ adnia, adatot szolgáltatnia. Ez történhet a kérdőív írógéppel vagy nyomtatott betűvel történő kitöltésével, illetve külön dokumentáció összeállításával, amelyhez a szükséges hivatkozásokkal melléletek, kiegészítő dokumentációk, magyarázatok és tájékoztatások is csatolhatók.

Az előzetes minősítést végző nemzetbiztonsági szolgálat kijelenti, hogy a kérdőív kitöltésével tudomására jutott adatokat csak az adatfelvétel jogalapjául szolgáló célra használhatja fel, kivéve ha az adat

a) bűncselekmény elkövetésére utal és átadását törvény lehetővé teszi, vagy

b) más nemzetbiztonsági szolgálat irányában tájékoztatási kötelezettséget alapoz meg és az adatátvevő maga is jogosult az adat átvételére.

1. Általános azonosító adatok

1.1. Megnevezés (cégek esetén cégszerű megnevezés a cégforma megjelölésével):

1.2. A gazdasági szereplő főtevékenységének megnevezése és TEÁOR kódja:

1.3. A gazdasági szereplő székhelye:

1.4. Cégek esetén a cég alapításának kelte, egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozók nyilvántartásába történő felvétel napja:

1.5. Cégek esetén a cégbírószági bejegyzés helye, kelte, száma, egyéni vállalkozó esetén nyilvántartási szám, ha van, az egyéni vállalkozói igazolvány száma, kiállításának helye és kelte, a kiállító hatóság megnevezése:

1.6. Jogelőd neve, címe, alapításának ideje:

1.7. A cég jegyzett tőkéje:

1.8. A cég tulajdonosainak megnevezése a tulajdoni arányok %-ban történő feltüntetésével:

- magyar állami tulajdon:

- önkormányzati tulajdon:

- magyar állampolgárságú természetes személy tulajdona:

- külföldi állampolgárságú természetes személy tulajdona:

- Magyarországon bejegyzett gazdasági társaság vagy egyéb szervezet tulajdona:

- külföldön bejegyzett gazdasági társaság vagy egyéb szervezet tulajdona:

- egyéb (megnevezve):

Valamennyi cégtulajdonos esetében fel kell tüntetni a tulajdonos nevét, természetes személyek esetében a személyes adatokat (születési név, anyja neve, születési hely és idő, lakó- és tartózkodási hely), nem természetes személyek esetében a székhelyét, a központi ügyintézés helyét, a telephelyek és fióktelepek címét, a szervezet nyilvántartási számát és a nyilvántartást vezető szervezet megnevezését.

1.9. A gazdasági szereplő érdekeltségei más vállalkozásokban (név, cím, részesedés):

1.10. Számlavezető bankok megnevezése és a pénzforgalmi számlaszámok:

1.11. Banki igazolás:

1.12. A gazdasági szereplő adószáma:

2. A cég vezetésére, illetve az egyéni vállalkozóra vonatkozó információk

A cég valamennyi vezető tisztségviselőjének, valamint az egyéni vállalkozó személyes adatai:

- Név (születési név):

- Születési hely és idő:

- Anyja neve:

- Lakóhely és tartózkodási hely:

- Jelenlegi tisztsége:

- Iskolai végzettsége:

- Szakirányú végzettsége:

- A cégnél alkalmazásban állás/az egyéni vállalkozói tevékenység folytatásának ideje:

- Vezetői gyakorlata:

- Elérhetősége (telefon, e-mail):

- Nemzetbiztonsági ellenőrzöttsége (az ellenőrzés konkrét időpontja, az ellenőrzés típusa, az ellenőrzést végrehajtó nemzetbiztonsági szolgálat):

- valamennyi

érintett személy hozzájáruló nyilatkozata a személyes adatainak a nemzetbiztonsági szolgálatok által történő, az előzetes minősítés/beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés/éves felülvizsgálat elvégzéséhez, valamint a kiegészítő ellenőrzésekhez és a jegyzék vezetéséhez szükséges mértékű kezeléséhez:

3. A 12 hónapnál nem régebbi, beszerzési eljárás részvételi szakaszában történő eredményes részvételek megjelölése az ajánlatkérő feltüntetésével:

4. A gazdasági szereplő által elvégzett, kivitelezett jelentősebb munkák, valamint a beszerzések irányításában és szervezésében résztvevők adatai (születési név, idő, hely, anyja neve, valamint a hozzájáruló nyilatkozata a személyes adatainak a nemzetbiztonsági szolgálatok által történő, az előzetes minősítés/beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés/éves felülvizsgálat elvégzéséhez, valamint a kiegészítő ellenőrzésekhez és a jegyzék vezetéséhez szükséges mértékű kezeléséhez):

Kelt:, év hó nap

P. H.

.....
cégszerű aláírás

Adatlap pénzügyi, gazdasági és adatbiztonsági ellenőrzéshez

A jegyzékre jelentkezőnek a kérdőívben megfogalmazott kérdésekre - az eredetivel azonos sorrendben, a kérdések sorszáma való hivatkozással - kell választ adnia, adatot szolgáltatnia. Ez történhet a kérdőív írógéppel vagy nyomtatott betűvel történő kitöltésével, illetve külön dokumentáció összeállításával, amelyhez a szükséges hivatkozásokkal melléletek, kiegészítő dokumentációk, magyarázatok és tájékoztatások is csatolhatók.

A kérdőív feldolgozását végző nemzetbiztonsági szolgálat kijelenti, hogy a kérdőív kitöltésével tudomására jutott adatokat csak az adatfelvétel jogalapjául szolgáló célra használhatja fel, kivéve, ha az adat

a) bűncselekmény elkövetésére utal és átadását törvény lehetővé teszi, vagy

b) más nemzetbiztonsági szolgálat irányában tájékoztatási kötelezettséget alapoz meg és az adatátvevő maga is jogosult az adat átvételére.

1. Általános információk (azonosító adatok)

1.1. Megnevezés (cégek esetén cégszerű megnevezés a cégforma megjelölésével):

1.2. A gazdasági szereplő főtevékenységének megnevezése és TEÁOR kódja:

1.3. A gazdasági szereplő székhelye:

1.4. A cég tulajdonosainak megnevezése a tulajdoni arányok %-ban történő feltüntetésével:

- magyar állami tulajdon:

- önkormányzati tulajdon:

- magyar állampolgárságú természetes személy tulajdona:

- külföldi állampolgárságú természetes személy tulajdona:

- Magyarországon bejegyzett gazdasági társaság vagy egyéb szervezet tulajdona:

- külföldön bejegyzett gazdasági társaság vagy egyéb szervezet tulajdona:

- egyéb (megnevezve):

Valamennyi cégtulajdonos esetében fel kell tüntetni a tulajdonos nevét, természetes személyek esetében a személyes adatokat (születési név, anyja neve, születési hely és idő, lakó- és tartózkodási hely), nem természetes személyek esetében a székhelyét, a központi ügyintézés helyét, a telephelyek és fióktelepek címét, a szervezet nyilvántartási számát és a nyilvántartást vezető szervezet megnevezését.

1.5. A cég valamennyi vezető tisztségviselőjének, valamint az egyéni vállalkozó adatai:

- Név (születési név):

- Jelenlegi tisztsége (a betöltés kezdő időpontjának feltüntetésével):

- Iskolai végzettsége:

- Szakirányú végzettsége:

- A cégnél alkalmazásban állás/az egyéni vállalkozói tevékenység folytatásának ideje:

- Vezetői gyakorlata:

- Valamennyi érintett személy hozzájáruló nyilatkozata a személyes adatainak a nemzetbiztonsági szolgálatok által történő, az előzetes minősítés/beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés/éves felülvizsgálat

elvégzéséhez,
valamint a kiegészítő ellenőrzésekhez és a jegyzék vezetéséhez szükséges mértékű kezeléséhez:

2. A gazdasági szereplő gazdálkodására vonatkozó pénzügyi, pénzforgalmi (termelési) adatok
 - 2.1. Mellékletként csatolni kell az előző évi mérleget és ennek kiegészítő mellékleteit.
 - 2.2. A gazdasági szereplő hiteltartozásainak összege:
 - 2.3. Elismert kintlévőségek összege:
 - 2.4. Hosszú lejáratú tartozások összege:
 - 2.5. Tárgyi eszközök nettó értéke:
 - 2.6. Forgóeszközök állománya:
 - ebből pénzeszköz:
 - 2.7. A tárgyévre tervezett árbevétel (saját és alvállalkozói):
 - 2.8. Prognosztizált tárgyévi eredmény:
 - 2.9. Folyó évre tervezett szolgáltatások értéke:
 - 2.10. A következő 2 évre tervezett - szerződéssel már lekötött - szolgáltatások értéke:
 - 2.11. Foglalkoztatottak összlétszáma:
 - 2.12. A gazdasági szereplő nyilatkozata arról, hogy az állammal, önkormányzatokkal szembeni kötelezettségeinek eleget tett, köztartozása (társadalombiztosítási, adó-, adók módjára behajtható egyéb tartozása, valamint vám- stb. tartozás) nincs:
3. A gazdasági szereplőre vonatkozó szakmai információk, megrendelő által igazolt referenciák felsorolása szükség szerinti részletezettséggel és mellékletek csatolásával
 - 3.1. A gazdasági szereplő által megbízott, a beszerzési eljárásban részt vevő személyek adatai:
 - Név, születési név:
 - Jelenlegi tisztsége:
 - Iskolai végzettsége:
 - Szakirányú végzettsége:
 - A cégnél alkalmazásban állás ideje:
 - Vezetői gyakorlata:
 - A gazdasági szereplő által elvégzett, kivitelezett jelentősebb munkák, valamint a beszerzések irányításában és szervezésében részt vevők adatai:
 - Elérhetősége (telefon, e-mail):
 - Nemzetbiztonsági ellenőrzöttsége (az ellenőrzés konkrét időpontja, az ellenőrzés típusa, az ellenőrzést végrehajtó nemzetbiztonsági szolgálat):
 - Valamennyi érintett személy hozzájáruló nyilatkozata a személyes adatainak a nemzetbiztonsági szolgálatok által történő, az előzetes minősítés/beszerzési eljáráshoz kötődő minősítés/éves felülvizsgálat elvégzéséhez, valamint a kiegészítő ellenőrzésekhez és a jegyzék vezetéséhez szükséges mértékű kezeléséhez:
 - 3.2. A 12 hónapnál nem régebbi beszerzési eljárás részvételi szakaszában történő eredményes részvétel megjelölése az ajánlatkérő feltüntetésével:
 - 3.3. Az elmúlt két évben végzett olyan munkák megnevezése, amelyeket a gazdasági szereplő fokozott adatvédelmet igénylő megbízók (Magyar Honvédség, katonai vagy polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, rendvédelmi szervek, katasztrófavédelmi szervek, büntetés-végrehajtási intézetek, minisztériumok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, illetve szervei, más országos hatáskörű szervek) részére végzett:
 - Munka megnevezése:
 - Megrendelő neve:
 - A szerződés jellege (fővállalkozó vagy alvállalkozó volt-e):
 - A referenciát nyújtó szervezet megnevezése, címe az okirat kiállítója nevének és telefonszámának feltüntetésével:
 - 3.4. A gazdasági szereplő elmúlt 2 évben elvégzett munkái közül olyan referenciamunkák felsorolása:
 - amelyeket önállóan végzett el,
 - ahol biztosítja, hogy előre egyeztetett időpontban az átadott munka megtekinthető.
 - 3.5. A beszerzési eljárásban a gazdasági szereplő részéről vagy képviselőjében részt vevő speciális végzettségű vagy tudományos fokozattal rendelkező szakemberei adatai (amennyiben több ilyen szakembere van, vagy egyiküknek több speciális végzettsége is van, azokat külön-külön kell megadni az alábbiak szerint):

Személyes adatok (név, születési név, születési hely, idő, anyja neve):

Tudományos fokozat vagy speciális végzettség megnevezése:

Oklevél sorszáma:

Megszerzésének időpontja:

Megszerzésének helye:

4. Biztonsági

előírások

4.1. A gazdasági szereplő ismertesse azon munkatársak körét személyi adataik (név, születési név, születési hely és idő, anyja neve, irányítószámmal ellátott lakóhely és tartózkodási hely) megadása mellett, akik a kérdőív összeállításában, kidolgozásában részt vettek.

4.2. A kérdőívet kitöltő személy tudomásul veszi, hogy a cég természetes személy tulajdonosai, továbbá a kiírt pályázat megnyerését követően a gazdasági szereplő alkalmazottai, a nemzetbiztonsági szolgálat objektumába belépő munkatársai nemzetbiztonsági ellenőrzésen esnek át, amely - 15 évre visszamenőleg - egyaránt kiterjed magánéletükre, életvitelükre, erkölcsi, anyagi, vagyoni helyzetükre, belföldi és külföldi kapcsolatrendszerükre.

Kelt:, év hó nap

P. H.

.....
cégszerű aláírás